

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопалов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

3. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджмент. Для руководителя – практика / Пер. с англ. М.: “Справа ЛТД”, 1994. 320 с.
4. Кови С. 7 навыков высокоэффективных людей: Мощные инструменты развития личности / Кови С. – 7-е изд. – М.: Альпина Паблишер, 2012. – 374 с
5. Лукашевич М.П. Теорія і практика самоменеджменту. – К.: МАУП, 2010. – 225 с.
6. Дэн Кеннеди. Жесткий тайм-менеджмент. Возьмите свою жизнь под контроль. Альпина Паблишер", — 2018.с.199.

УДК 378.147-051:378.4:005.6
ДІЯЛЬНІСТЬ МЕТОДИСТА ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ СКЛАДНИК
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

С.В. Васильєв, С.В. Лупол,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Згідно з тлумачним словником української мови методист (з грецького *methodos* – слідування чомусь, шлях до чого-небудь) – фахівець з методики викладання якого-небудь предмета. Саме слово «методист» своїм корінням походить від учення протестанської церкви, яка відділилася від англійської церкви у XVIII столітті і проповідує дисциплінованість, релігійне смирення і терпіння. Вже тоді намагалися систематизувати життя віруючих і дотримуватись релігійних приписів. Основоположником методистського руху вважається Джон Веслі. На початку XIX практикуючі вчителі почали обмінюватись своїм досвідом та методами навчання, тобто методична робота стала системою, а вже у XX столітті з'явилася професія викладача-методиста.

Методист – це фахівець, в обов'язки якого входить постійний і послідовний контроль над організацією роботи установи, в якій він працює, а також ведення всієї необхідної документації, проведення різних заходів. Говорячи простими словами, методист – це не просто гвинтик великої системи будь-якого закладу освіти чи установи, це ключик, який забезпечує безперебійну роботу всієї системи.

Основна діяльність методиста пов'язана з роботою з людьми, тому по предмету праці цю професію можна віднести до категорії «Людина – людина». В системі освіти України методисти присутні на кожному рівні освіти, починаючи з дитячих садків. Методист повинен бути комунікабельним, вміти добре аналізувати та швидко приймати рішення, бути стресостійким та доброзичливим. До основних завдань методиста можна віднести методичну допомогу викладачам, організацію освітнього процесу та підбір педагогічних та науково-педагогічних кадрів.

Робота методистів дуже важлива, адже саме вони допомагають у професійному рості своїм колегам викладачам.

Спираючись на пізнання, життєвий досвід і тенденції часу, цей фахівець розробляє і впроваджує різні освітні методики. Надалі його працями будуть користуватися інші педагоги, щоб поліпшити показники здобувачів вищої освіти. Крім цього, робота методиста включає в себе атестацію працівників закладів освіти. Для цього вони використовують як співбесіду, так і перевірку всієї документації, пов'язаної з освітнім процесом.

Хоча у всіх освітніх закладах є посада методиста, окремої спеціальності для її отримання немає. Освіта методиста – це скоріше знання, зароблені завдяки особистому досвіду і жагучому бажанню допомагати іншим. І в цілому, щоб претендувати на цю посаду, достатньо мати диплом педагога, отриманий у закладі вищої освіти. І тим не менше, якщо людина хоче стати відмінним фахівцем у цій галузі, йому доведеться активно займатися власним всебічним розвитком. Хороший методист – це психолог, що розбирається в тому, як мислять студенти.

Посадовий обов'язок методиста має на увазі також те, що він повинен займатися інформаційною роботою, тобто популяризувати установу, в якій він працює, що також можна вважати досить важливим заняттям.

Методист повинен стежити за всіма оновленнями в сфері освіти, щоб вчасно модернізувати всі свої методики. І що більш важливо, такий фахівець повинен вміти правильно підносити цю інформацію педагогам, щоб ті не тільки були в курсі всього, що відбувається, але й бездоганно виконували поставлені перед ними завдання. Отже, методист повинен володіти задатками лідера, а також бути комунікабельним.

В Одеській національній академії харчових технологій існує Навчальний центр організації освітнього процесу, у складі якого є Навчально-методичний відділ та Відділ ліцензування, акредитації та сертифікації (ЛАтаС).

У цих підрозділах і працюють досвідчені методисти, які виконують низку задач з організації та забезпечення якості вищої освіти, а саме:

- планування, організація та контроль освітнього процесу;
- організація та супровід ліцензування та акредитації спеціальностей і освітніх програм;
- планування, організація та контроль навчально-методичної роботи;
- планування, організація та контроль за підвищенням кваліфікації науково-педагогічних працівників та інші.

Робота відділу ЛАтаС та його працівників-методистів цілком і повністю пов'язана із забезпеченням та підвищенням якості вищої освіти в ОНАХТ. Це відповідає місії академії і забезпечується наданням методичної та іншої допомоги гарантам освітніх програм та викладачам кафедр при підготовці освітніх програм рівнів бакалавр/магістр, забезпеченні публічності інформації про освітні програми та проходженні акредитації цих програм. Акредитація освітніх програм – це оцінювання освітніх програм академії на предмет відповідності стандарту вищої освіти (за його наявності), що включає в себе, крім вимог стандарту за відповідною спеціальністю, дотримання ліцензійних

умов та досягнення заявлених у програмах результатів навчання. Голова Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти окреслив акредитацію «як внутрішній тренінг, мобілізацію всіх ресурсів, правильну напругу в колективі. Можливість ще раз задуматись над тим, чи правильно створена та чи інша освітня програма, чи є вона унікальною, чи зроблено все для того, щоб вона була дійсно якісною». Кількість акредитованих освітніх програм росте з року в рік, тобто можна сказати, що проходячи акредитацію чергової освітньої програми в ОНАХТ, задаються правильні питання, зусилля усіх працівників направлені на подолання і вирішення цих питань і, як результат, знаходяться правильні відповіді і рішення.

Якість освіти є дуже багатогранною категорією, за своєю сутністю відображує різні аспекти освітнього процесу.

Забезпечення якості освіти невід'ємно пов'язано з забезпеченням кадрового складу та розвитком кадрового потенціалу академії. У своїй діяльності для контролю кадрового забезпечення відділ ЛАтаС керується ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. У них прописані вимоги до керівника та членів проектної групи освітньої програми, групи забезпечення спеціальності. Окрім того, у ліцензійних вимогах прописані «Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності» з переліком 18 пунктів, яких у викладача має бути не менше чотирьох. А якщо викладач проводить освітню діяльність не за спорідненою спеціальністю – не менше семи. Такі жорсткі умови вимагають постійного моніторингу та контролю виконання цих вимог науково-педагогічними працівниками. Усі науково-педагогічні працівники академії мають відповідну освіту, науковий ступінь та вчене звання, необхідний стаж роботи та наукові публікації за фахом, проходили підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років. У 2019 році частка викладачів з науковими ступенями склала 78,3%, у 2020 році ця цифра збільшилася до 79,6%.

Варто також зазначити, що ліцензійні умови змінюються занадто часто і працівники змушені витратити багато часу на вивчення та опанування нових змін, а також надання інформації про відповідність цим умовам. Для полегшення цього процесу у персональному кабінеті викладача у «автоматизованій системі розклад» <https://www.rozklad.onaft.edu.ua/> створено можливість надавати, оперативно коригувати та доповнювати таку інформацію повністю в електронному вигляді.

Додатковим регулятором кадрового складу може стати затверджений у березні місяці професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». У ньому викладено основні вимоги до кваліфікації викладачів, перелік та опис їх трудових функцій (професійних компетентностей).

Сьогодні дуже багато вимог ставить життя до методиста, до його особистісних і професійних якостей, до його компетентності. Методист має прагнути до ідеалу, постійно самовдосконалюватися, освоювати нові знання та навички. Ідеальний образ методиста не такий уже й недосяжний, якщо люби-

ти свою справу, якщо бути не просто на посаді, а бути методистом за покликанням. При цьому можна з гордістю усвідомлювати те, що виконана праця піде на користь студентам, викладачам, а значить, позначиться і на роботі закладу освіти взагалі.

НТБ ОНАХТ

217	ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ОНАХТ О.О. Лівенцова, І.О. Павлова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	480
218	САМОМЕНЕДЖМЕНТ У ПІДВИЩЕННІ ОСОБИСТОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАЧА Н.М. Корсікова, Ю.С. Левчук, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	482
219	ДІЯЛЬНІСТЬ МЕТОДИСТА ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ СКЛАДНИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ С.В. Васильєв, С.В. Лупол, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	485
	ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ІІІ-ІЙ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ	489

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ